

DOSTATEK (NE)DOSTATEK

Chudoba je i v dnešním světě veliký problém a mnoho států a organizací usiluje o její vymýcení. Přesto existují lidé, kteří chudobu volí dobrovolně a s radostí. Nazývají se františkáni a jednoho z nich, bratra Jakuba Sadíla, jsme se zeptali, jak on sám vnímá život v chudobě.

Milý Jakube, považuješ se za chudého?

Ještě ne. (Smích.)

Jaký je osobní majetek průměrného františkána?

Nejlépe se to zjistí při stěhování z kláštera do kláštera. Jestli se to vejde do osobního auta, nebo je potřeba něco většího. (Smích.) Já mám dva hábity, nějaké oblečení, kolo, které jsem nedávno dostal. Mám mobil a notebook, na kterém pracuji. Dále pár sportovních věcí, protože rád běhám a hraji fotbal. K tomu nějaké knížky, a to bude asi všechno.

Takže se ti to vejde do osobního auta?

No, musel bych asi něco vytrít, hlavně knížky, těch mám hodně.

Může si františkán koupit třeba poslední model iPhoneu?

(Smích.) To je zajímavá otázka. U nás to hodně závisí na každém bratru. Máme určité hranice, které nechceme překročit, ale chudoba se musí milovat, nejde přikázat. Každý bratr má něco rád,

a když někdo rád fotí, tak má dobrý foťák, ale jinak chodí v sandálech a je velmi skromný. Někdo má rád techniku, tak má třeba i ten iPhone. Vždy je to ale na osobní odpovědnosti každého bratra. Já si dvakrát do roka dělám takovou revizi věcí, které mám. V postu a adventu si projdu své věci a ptám se, jestli to opravdu potřebuji, nebo jestli to můžu dát do skříně pro bratry bezdomovce. Neomezujeme, co každý bratr může mít, ale u nás platí, možná opačně než ve světě, čím méně, tím lépe.

Co chudoba přináší dobrého? Proč být chudý?

Chudoba dává svobodu, a to i praktickou, protože při stěhování nepotřebujeme kamion. Učí nás spoléhat se na pomoc Hospodina a druhých lidí. Kdo nic nemá, nemá co bránit, o co se bát. To dává v určitém směru svobodu. Další věc je, že jedna stránka křesťanství nás učí umět se rozdělit, ale ta druhá, možná těžší, je nechat si pomoci, být závislý na druhých, na Bohu. Chudoba nás otvírá vztahům.

Přináší vaše chudoba nějakou hodnotu i pro lidi stojící mimo?

Chudoba je jak vnitřní, tak vnější. Důležitější je ta vnitřní, bez té vnější by ale třeba u nás františkánů moc neznamenal. Samotná vnější chudoba by byla jenom asketickým

cvičením, kdyby nebyla spojená s láskou, se službou a vnitřní svobodou. Snažíme se starat o lidi, které nám Bůh svěřuje, ať už to jsou lidé bez domova, v nemocnicích, v domovech důchodců atd. Dělíme se s nimi o svůj čas, své obydlí, jídlo, prostředky, a když máme nějaké přebytky, pomáháme i finančně. Ubytováváme i uprchlíky z různých částí světa a staráme se o ně. Sdíleme náš život s lidmi chudými i bohatými.

Všichni známe výrok o boháči, který neprojde uchem jehly, ale my si dnes žijeme lépe než římský císař, neboť ani on neměl třeba jahody v lednu. Přijedeme všichni do pekla?

To je zajímavá otázka. Je pravda, že si žijeme lépe než třeba Karel IV. Náš životní standard je vysoký a vnímám to i u sebe. Když se člověk nechá vést jenom společností a převládajícími trendy, tak se může posunout někam, kde třeba nechtěl být, a vzdaluje se od nejméně. Ježíš tento výrok určitě nemyslel ve smyslu, kolik toho člověk má, ale spíše tak, že člověk nevnímá lidi okolo sebe, je zaměřený pouze sám na sebe. Může se stát nevšímavým vůči potřebám druhých jako boháč z podobnosti o boháči a Lazarovi; ani si nevšiml, že má Lazara u prahu dveří. Není to o množství, i bohatí lidé byli prohlášeni za svaté, ale spíše o citlivosti vůči chudým. Umět se rozdělit a ne být závislý na hmotných věcech, lidech a pozicích. To platí zvláště pro nás františkány.

Jak žít běžný život v chudobě?

Je rozdíl mezi námi františkány, kteří jsme se takto rozhodli, a mezi způsobem života běžného člověka. Všichni jsme ale povoláni být solidární, umět se rozdělit, mít otevřené srdce pro druhé. Jak říká papež František: „Není nutné dát vždy chudým lidem peníze, stačí se usmát, dotknout se jemně a s láskou chudého.“ Tohle může být chudoba pro všechny. Určitě to souvisí se spravedlností, hájit práva všech, zvláště chudých. Mě oslovuje svoboda, a když vnímám, že jsem na něčem závislý, tak není špatné si od toho občas udělat půst.

Běžný kluk má telefon, tablet, skate, kolo, lyže, snowboard. Jak být chudý se všemi těmito věcmi, které jsou potřeba do školy a ke sportu?

Je velmi důležité se o tyto věci umět dělit. Příkladem může být Carlo Acutis, který se dokázal dělit s kamarády, zval je domů a u sester Matky Terezy rozléval polévku. (To jsem se po svém obrácení také učil dělat.) Druhá věc je umět se těchto věcí na chvíli vzdát. Zjistit, jestli jsem na nich závislý, nebo jestli mi slouží. Nemyslím, že by člověk neměl mít věci, ale je důležité, aby

sloužily dobru: Acutis na svém počítači vytvořil stránku o eucharistických zázcacích a učil své spolužáky programovat. Závislosti na věcech se bráním tím, že se dokážu rozdělit a občas věci na čas odložit.

Asi každý kluk i holka dostává kapesné. Mají z toho dávat almužnu?

Já si myslím, že je dobré se už od mládí dělit s druhými. I v Bibli se píše o desátku. Já osobně mám desátek rád, určitě to není církevní zákon, ale osobně je mi to sympatické. Je dobré umět si určit nějakou část, se kterou se chci s ostatními dělit. Nemusí to mít každý takhle přesně rozdělené, ale když se setkáme s potřebným člověkem, tak se umět rozdělit: s kamarádem o svačinu, někomu přispět nebo něco hezkého koupit.

Dal bys peníze člověku bez domova?

To záleží na situaci. Když se mě lidé ptají, zda mají dávat peníze, tak se mi líbí, že se na to ptají, ale tuto otázku jim nemůžu zjednodušit. Každá situace je jiná, každý člověk je jiný, a když vidím, že se jedná o alkoholika, tak si s ním spíše víc popovídám. Jsem s ním, podám mu ruku, a když ho pak potkám střízlivého, snažím se s ním hledat nějaké možnosti. Jindy se ale může stát, že

se jedná o člověka, který ty peníze skutečně potřebuje. Já osobně to dělám tak, že když ty lidi neznám a nejsou opilí, zhruba dvakrát, třikrát něco dám. Když se s nimi ale dál potkávám, tak se snažím jejich situaci zkoumat hlouběji, jestli jim nejde pomoci nějak systematictěji. Na první dva pokusy dám peníze, koupím něco k jídlu, a když je potkám a oni stále chtějí peníze, tak se snažím spíše ptát.

Říká se, že peníze kazí charakter. To platí, když jich je hodně, ale i když jich je

i Pán Ježíš říká, že je to špatně. Peníze mají kolovat, stát se prostředkem pro dobro, a tím se člověk naučí být na nich nezávislý.

Na jedné straně platí, že je potřeba s nimi dobře hospodařit, a na straně druhé umět s nimi posloužit. Používat je jako prostředek k uskutečnění dobra, ať už třeba pro rodinu, která má zajistit sebe i děti do budoucna. Možná nedělat přílišné přebytky. To platí i pro nás františkány. Nemít velké přebytky, umět se rozdělit s druhými.

Díky válce, energetické krizi a inflaci mnoho lidí zchudlo a žije na okraji existenčního minima. Je možné tuto situaci duchovně proměnit?

Asi nedokážeme vyřešit problém strukturálně, ale vždy se můžeme dívat kolem sebe a pomoci tomu, koho nám Pán Bůh pošle do cesty. Klidně to může být i spolužák. Je důležité umět se rozdělit, poprosit rodiče, aby kamarádovi přispěli třeba na tábor. Kdo má jako dospělý možnost dostat se do nějakých funkcí, ať politických nebo podnikatelských, může už pomáhat víc. Ale všichni jsme povoláni dělat dobro pro konkrétního člověka kolem nás.

Děkujeme za rozhovor. Platí se ŽBYNĚK PAVIENSKÝ

málo a člověk po nich touží. Jak získat dobrý vztah k penězům?

Jeden aspekt je naučit se dobře hospodařit. I Pán Ježíš hovoří o tom, že máme být dobrými hospodáři, umět přemýšlet a plánovat; dobře vnímat hodnotu věcí a peněz. Na druhou stranu platí, že se máme rozdělit s druhými. Důležitý je princip dobré ekonomiky: peníze mají kolovat, sloužit. Když peníze stojí, když někdo zahrabe tu hřívnu,

P. Mgr. Jakub František Sadílek OFM, 45 let.
Provinciál řádu františkánů, vysvěcen v roce 2007.
Oblíbený film: Pán prstenů.
Oblíbené knihy: Vše od Exupéryho.
Oblíbený citát: Správně vidíme jen srdcem.
Co je důležité, je očím neviditelné.